

NŐNAPI AJÁNDÉK

- Tartsuk hűvösben.
- A lehető legvilágosabb helyre tegyük.
- Nem kedveli a túllöntözést.
- Tovább nyílik, ha tápoldatot is kap.
- Az elnyílt virágoktól tisztítsuk meg.
- A virágokat többször csípjuk ki.
- A fagyok elmúltával ültessük ki a szabadba.

PRIMULÁK

a szivárvány minden színében

Az évkezdet első cserpes növényei, a primulák élénk színekkel mosolyognak ránk a boltokban és jelzik, hogy már karnyújtásnyira a tavasz.

Válogassunk belőlük bátran és élvezzük a sokoldalúan felhasználható növény ragyogását, akár virágzó hagymásokkal, bimbózó nárcisszal, krókusszal, jácinttal vegyes elrendezésben.

KANKALINOK

- **Szobai kankalin** (*Primula obconica*): kisszőrös levelei vese alakúak, virágai élénk színűek, tömöttek.
- **Cifra kankalin** (*Primula auricula*): alacsony termetű évelő növény, sziklakertbe és balkonnövényként ültethető, lazább szerkezetű, jó vízáteresztő talajba.
- **Sudár kankalin** (*Primula elatior*): tőlevélrózsát nevel, levelei tojásdadok, tömött ernyős virágzatai áprilisban nyílnak. Napos vagy félárnyékos helyen, jó vízáteresztő, tápanyagban gazdag talajban fejlődik legjobban.
- **Rózsakankalin** (*Primula rosea*): alacsony termetű évelő növény. Kora tavasszal nyílnak rózsaszínű virágai. Félárnyékos, jó vízáteresztő, de nyirkos talajú környezetben érzi jól magát.
- **Kerti kankalin** (*Primula x polyantha*): alacsony termetű évelő növény. A tavaszi kankalin (*Primula veris*) és a szártalan kankalin (*Primula vulgaris*) keresztezéséből származik. Legkedvezőbb, ha lombos fák alá ültetjük, ahol tavasszal több fényt, nyáron inkább lombárnyékot kap.
- **Japán kankalin** (*Primula japonica*): magasabb termetű, tavasz végén, nyár elején virító faj. Sziklakertbe vagy kerti tavak közelébe egyaránt ültethető. Nedves talajban, félárnyékos területen fejlődik legjobban.

Szobai kankalin

- **Gömbös kankalin** (*Primula denticulata*): alacsony termetű évelő. Gömb alakú virágzata sok apró virágból áll, kora tavasszal, a szár végén nyílik.
- **Tavaszi kankalin** (*Primula veris*): tőlevélrózsás faj, leveleinek, virágának és gyökereinek gyógyhatást tulajdonítanak. Virágai ernyő formájúak, levelei hosszúkásak. Szeglynövényként mutatós.

Tavaszi kankalin

BOTANIKA

A primulák (kankalinok) a kankalinfélék (*Primulaceae*) családjába tartoznak. A *Primula* nemzetségelnevezés a latin *primus* szóból származik, amelynek jelentése első, ezzel is utalva a virágok kora tavaszi első, első közti megjelenésére. Alacsony termetű lágyszárú növények, leveleik rozettában nőnek vagy párnát képeznek. A nemzetségbe tartozó több száz faj túlnyomórészt kerti növény, de természetük cserepes virágzó szobanövényként is. Egyes fajok télállóak, mások egyévesek.

SZÁRTALAN KANKALIN

A legismertebb, a kora tavaszi cserepes virágzó dísnövények között legnépszerűbb óriás virágú szártalan kankalin a sudár kankalin (*Primula elatior*) és a tavaszi kankalin (*Primula veris*) keresztezésével született. A szülőfajok Ázsiában és Európában őshonosak. Számtalan, nemesítésből származó hibridjét termesztik, ez az oka, hogy rendkívül változatos színűek a fajták. A rozettát alkotó, kissé redőzött, sötétzöld, lekerekített végű levelek szoros mandzsettaként veszik körbe a tő közepéből nyíló virágokat. A virágok rövid száron fejlődnek, a szárak nem nyúlnak a lomb fölé, nem láthatók. A nagyméretű virágok gömbölyű virágcsokrot alkotva helyezkednek el szorosan, közvetlenül a

KORLÁTLAN SZÍNVÁLASZTÉK

A szártalan kankalin (*Primula vulgaris*-hibridek) fajtáit korlátlan színválaszték jellemzi. A nagyméretű virágok a szivárvány minden színében élénken ragyognak. Az egyes virágok általában egyszínűek, de előfordulnak virágon belül változó színű fajták is. Különlegesek a halvány rózsaszín szirmok alján gyűrűben megjelenő mélyvörös színű, a szirm szélén körbefutó fehér szegélyű, a rózsabimbót formálónan teltvirágú, valamint a fodros szélű fajták. Egyesek illatosak is.

levelek fölött. A hibridek virágzási ideje különböző, jellemzően december közepétől márciusig nyílnak. Értékesítési szezonjuk hosszú, felhasználási lehetőségük változatos. Gyakori nőnap ajándéknövények. A legkorábban nyíló jó szobanövények, míg a későbbiek vegyes kültéri növényegyüttesek közé illeszthetők, ahol hangsúlyos színalkotók vagy kontrasztteremtők.

VEGYES KOMPOZÍCIÓK

A szártalan kankalinnal és más növényekkel mutatós erkély- és teraszdíszek készíthetők. Legszebbek csoportban, más tavaszi virágzókkal, például tulipánokkal, nárciszokkal, egyéb élő növényekkel vegyes kombinációkban elrendezve. Balkonládákba vagy kültéri edényekbe ültetéskor használjunk laza, tápanyagban gazdag, kissé agyagos talajt. Kéthetenként tápanyaggal kevert vízzel öntözzük. Az elnyílt virágoktól tisztítsuk meg. Érdeemes tudni, hogy a legtöbb primulafaj allergiát kiváltó anyagot (primin) tartalmaz, bőrirritációt okozhat. A munkát jobb védőkesztyűben végezni. A „Touch Me” felirattal ellátott nemesített fajták nem tartalmaznak ilyen allergén anyagot.

A HOSSZÚ ÉLET TITKA

Ahogy más növényeket, úgy a primulákat sem szabad túllöntöztetni. Annak érdekében, hogy a növények jól érezzék magukat a lakásban, és a száraz levegőjű, meleg környezetben is hosszú ideig virágozzanak, állítsuk őket nagyobb méretű kaspóba, amelybe előzőleg félig agyaggolyókat vagy kavicsot töltünk. Így bizottsággal elkerüljük, hogy gyökereik pangó vízben álljanak, miközben párás mikroklímát teremtünk számukra. A fagyos idő végéig megtarthatók, majd kikerülhetnek a kertbe. A *Primula vulgaris*-hibridek inkább a mérsékelten világos, részben árnyékolt, napfénytől és esőtől védett helyet részesítik előnyben. A hűvös körülményeket kedvelő cserepes növények a lakásban 10-15 °C között virágoznak.

VEGYEM, NE VEGYEM?

Vásárláskor a növényen lehetőleg nyolc-tíz nyitott virág legyen. Érdeemes alaposabban szemügyre venni, mennyi bimbót látunk rajta, milyen hosszú virágzásra számíthatunk. Egészséges a növény, ha a cserépből kiemelve gyönyörű fehér gyökereket látunk. Nem jó, ha a növényen túl sok sárga levél van, mert azt jelezheti, hogy a gyökerek túllöntözéstől károsodtak, levirágzás előtt áll, vagy túltartott, nem friss. Ezeket a példányokat inkább hagyjuk a boltban.

Merényi Alexandra